

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ АЧАСЫР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2022 елның 8 нче июле

№86

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Олы Ачасыр авыл жирлеге Советы **каrar итте:**

1. 1 нче кушымта нигезендә Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Ачасыр авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында»гы 2022 елның 22 мартындагы 74 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Интернет челтәренә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре составындагы Зеленодольск муниципаль районы мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), шулай ук мәгълүмат стендларында: Олы Ачасыр авылы, Үзәк урамы, 46 йорт (жирлек хакимияте бинасы), Олы Ачасыр авылы, Кооператив урамы, 26 йорт (авыл мәдәният йорты бинасы) урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Олы Ачасыр авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

**Олы Ачасыр авыл жирлеге
башлыгы, Совет рәисе**

М.Г. Гатиятуллин

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Ачасыр авыл жирлеген Советының 2022 елның 8 нче июлендәге 86 нчы номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртібе турында Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә (алга таба - нигезләмә) ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртібе турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба- Нигезләмә) нигезендә эшләнгән (алга таба- жирлек Уставы).

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Матдә 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

1) ачык тыңлаулар - Олы Ачасыр авыл жирлегендә яшәүчеләрнең (алга таба – авыл жирлеген) жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын ачык фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә беркетелгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен, жирле үзидарә органнары тарафыннан хокукларны гамәлгә ашыру формасы;

2) инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданны яисә гражданны Төркеме;

3) жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән ачык тыңлауларда катнашучы карала торган мәсьәлә турында фикер алышуда катнашырга хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары үз көченә кергән мәсьәләләр буенча ачык тыңлауларга чыгарылган карарлар кабул итүче, жирле үзидарә органнарын яки дөүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә катнашучы затлар керми;

4) ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, экспертлар, ачык тыңлауларны уздыру буенча оештыру комитеты әгъзалары;

5) ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 7 статьясында билгеләнгән тәртиптә тапшырган жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясауга үз гаризаларын оештыру комитетына тапшырганнар;

б) оештыру комитеты - жирле үзидарэ органнарының вазыйфаи затларыннан, жәмәгатьчелек вәкилләреннән паритет башлангычларында формалаштырылган ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткәрү буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегияль орган;

7) ачык тыңлауларны оештыручы-жирле үзидарэ органының яисә ул төзегән коллегияль киңәшмә органы вәкилләре;

8) ачык тыңлаулар эксперты - вәкаләтле орган тарафыннан фикер алышуга чыгарыла торган һәм бу статуста билгеләнгән мәсьәләләр буенча махсус белемгә ия зат. Эксперт халык алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәрне язмача тапшыра һәм фикер алышуларда катнаша, аларны аргументацияләү өчен.

Матдә 2. Халык тыңлауларын үткәрү максатлары

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү, алар мәжбүри тәртиптә карап тикшерү өчен жирлек халкы катнашында.

Ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Ачык тыңлаулар нәтижәләрен эзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклығы, хәбәрдарлыгы, ихтыярлылыгы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Матдә 3. Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сораулар

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Ачык тыңлауларга чыгарыла:

1) Устав проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл янадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) жирлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, жирлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр;

5) төзекләндерү кагыйдәләре проекты, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты;

3. Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

Матдә 4. Халык тыңлаулары инициаторлары

1. Халык тыңлаулары халык, авыл жирлеге Советы, Олы Ачасыр авыл жирлеге башлыгы (алга таба – жирлек башлыгы), Олы Ачасыр авыл жирлеге башкарма комитеты житэкчесе (алга таба – авыл жирлеге башкарма комитеты житэкчесе) инициативасы белән үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткәрү буенча Халык инициативасы 18 яшькә житкән һәм жирлек территориясендә кимендә 25 кеше яшәгән гражданныр төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

3. Гражданнырның инициатив төркеме аны төзү турында Карар кабул ителгән көннән барлыкка килгән дип санала, ул гражданнырның инициатив төркеменен беренче утырышы беркетмәсе белән рәсмиләштерелә.

4. Инициатив төркем авыл жирлеге советына түбәндәге документларны тәкъдим итә:

- ачык тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, аларны үткәрү зарурлыгын нигезләү, инициатив төркемнен вәкаләтле вәкиле имзалаган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (аны ачык тыңлаулар каравына кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый акты кабул итү зарурлыгы нигезләмәсен үз эченә алган аңлатма язуы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (ачык тыңлаулар каравына кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый акты карауга керткән очракта);

- әлеге Нигезләмәнен 1 нче кушымтасы нигезендә гражданныр инициатив төркеменен барлык әгъзалары имзалары белән кул кую кәгазе. Кул кую кәгазенен һәр бите инициатив төркем составыннан сайланучы гражданнырның инициатив төркеме рәисе һәм Секретаре тарафыннан расланырга тиеш;

- утырыш беркетмәсе, анда инициатив төркем төзү турында Карар кабул ителде.;

- инициатив төркемнен вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган озату хаты, ул инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган, листлар санын күрсәтеп.

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче һәм инициатив төркем жылышының секретаре тарафыннан кул куелырга тиеш.

5. Гариза дип санала поданным, әгәр жирлек Советына тәкъдим ителгән бер үк вакытта барлык документлар, билгеләнгән өлешендә 4 статьяның.

6. Инициатив төркем гаризасын карау срогы ул жирлек советына кергән көннән утыз көннән дә артмаска тиеш.

7. Жирлек Советының инициатив төркеме гаризасын карау нәтижәләре буенча халык алдында тыңлаулар билгеләү йә ачык тыңлаулар билгеләү турында гаризаны кире кагу турында Карар кабул ителә, әгәр дә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

- 2) тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны халыкның ачык тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этәрү өчен житәрлек түгел;

- 3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлми;

- 4) тапшырылган документлардагы мәгълүматлар чынбарлыкка туры килми;

- 5) ачык тыңлауларга чыгарырга тәкъдим ителә торган муниципаль хокукый акт хокук чыгару инициативасы субъекты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарәнен тиешле органына кертелмәгән.

8. Жәмәгать тыңлауларын билгеләүдән баш тарту суд тәртибдә шикаять бирелергә мөмкин.

9. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан житешсезлекләргә бетерү шарты белән, ачык тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертү өчен киртә түгел.

Бүлек 2. Ачык тыңлауларны билгеләү һәм үткәру

Матдә 5. Халык тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки авыл жирлеге Советы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә. Авыл жирлеге башлыгы яки авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт үз эченә алырга тиеш:

1) ачык тыңлаулар мәсьәләсе (ачык тыңлауларда фикер алышырга тиешле муниципаль хокукый акт проектының исеме һәм тексты);

2) ачык тыңлауларны үткәру датасы, урыны (адресы) һәм вакыты;

3) ачык тыңлаулар уздыру инициаторының исеме;

4) ачык тыңлауларны әзерләү һәм уздыру буенча оештыру комитеты (Комиссия)составы (барлыкка килгән очракта);

5) ачык тыңлауларда, ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар буенча фикер алышына торган сораулар буенча тәкъдимнәр кабул итү вакыты, урыны (адресы), контакт телефоны һәм сроклары.

3. Муниципаль хокукый актлар ачык тыңлаулар билгеләү турында һәм тиешле муниципаль хокукый акт проекты тексты, ачык тыңлауларга чыгарыла торган, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, рәсми бастырып чыгарылырга һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләргә составындагы Зеленодольск муниципаль районы мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) урнаштырылырга тиеш (алга таба – рәсми сайт).

Матдә 6. Халык алдында тыңлаулар һәм аларны үткәру вакытлары турында мәгълүмат

1. Ачык тыңлауларны билгеләп кую турында муниципаль хокукый акт басылып чыккан көннән алып ачык тыңлаулар уздыру срогы, законнарда һәм әлегә Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, кимендә 30 көн тәшкил итә.

2. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турында халыкка мәгълүмат ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый актны уставта билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен һәм әлегә Нигезләмә белән гамәлгә ашырыла.

3. Ачык тыңлаулар нәтижәләре, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертәп, муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Ачык тыңлаулар үткәргәндә билгеләнгән срокларның үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру ачык тыңлауларны оештыручыларга йөкләнә.

Бүлек 3. Халык тыңлауларын эзерләү һәм үткәрү.

Матдә 7. Халык тыңлауларын оештыру

1. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткәрү жирлек башкарма комитеты (алга таба - ачык тыңлауларны оештыручы) тарафыннан башкарыла.

2. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткәрү процессында ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә:

1) жирлек Советы карарының рәсми порталына, жирлек башлыгының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы карарларына һәм муниципаль хокукый акт проектына эзерлек, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;;

2) ачык тыңлауларда катнашучылар жылышынын үткәрү;

3) ачык тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр жыю;

4) ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бару;

5) ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә эзерләү һәм бастырып чыгару;

6) әлеге Нигезләмәнең 3 статьясындагы 2 өлешенең 1, 2, 3, 4 пунктларында күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча жирлек Советына беркетмә һәм бәяләмә бирү.

3. Ачык тыңлауларда катнашучылар муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган тәкъдимнәр һәм искәrmәләрне, шул исәптән рәсми сайт аша да, алдан ук ачык тыңлаулар уздыру көнендә дә тәкъдим итәргә хокуклы.

Халык тыңлауларында катнашучыларның язма рәвештә бирелгән искәrmәләре һәм тәкъдимнәре физик затлар өчен күрсәтмәләр - фамилияләре, исеме, атасының исеме (булса), яшәү урыны (теркәлү), юридик затлар өчен - тиешле документ, юридик затның атамасы һәм адресы белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр булырга һәм ачык тыңлаулар беркетмәсенә кушылырга тиеш.

Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 нче июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

4. Ачык тыңлауларда катнашучылар үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән ачык тыңлаулар үткәрү датасына кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән затлар катнаша.

Ачык тыңлауларда катнашу өчен гариза биргәндә катнашучы чыгыш ясау хокукы белән паспорт яки паспортны алмаштыручы документ, шулай ук юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ тапшыра.

Чыгыш ясау хокукы белән ачык тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның персональ мәгълүматларын эшкәртү «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 нче июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

5. Халык тыңлауларында халык алдында чыгыш ясау хокукыннан башка, жирлекнең барлык кызыксынган кешеләре дә катнаша ала.

6. Халык инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткәргән очракта, мәжбүри рәвештә гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

Матдә 8. Ачык тыңлаулар үткәрү тәртибе

1. Халык алдында тыңлаулар жирлек халкы өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көннәрендә 9.00 сәгатътән 18.00 сәгатъкә кадәр, яки эш көннәрендә 16.00 сәгатътән башлап, 20.00 сәгатътән дә соңга калмыйча). Оештыру комитеты аларда катнашырга теләүчеләргә тыңлаулар үткәрелә торган бинага киртәләрсез үтеп керү мөмкинлеген тәмин итәргә бурычлы.

2. Ачык тыңлаулар жыелышлар формасында үткәрелә.

3. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турында Карар кабул иткән жирле үзидарә органы кимендә 5 кешедән торган авыл жирлеге Советы, Башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданның инициатив төркеме (халык алдында тыңлаулар үткәрү инициаторы булып гражданның инициатив төркеме торса) арасыннан оештыру комитетын тәзи. Оештыру комитеты үз составыннан рәисне, рәис урынбасарын һәм секретарен сайлай. Оештыру комитеты утырышта аның эгъзаларының яртысыннан артыгы булганда карар кабул итәргә хокуклы.

Ачык тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты аларның катнашучыларын теркәүне оештыра.

4. Ачык тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, ачык тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча карап тикшерүгә чыгарылучы мәсьәләләргә (мәсьәләләргә) игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, ачык тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә.

5. Рәислек итүче халык алдында тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә, кирәк булганда, утырышлар залыннан сораулар буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.

6. Чыгышларның эзлеклелегә һәм вакыты, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, ачык тыңлауларда катнашу өчен кергән язма гаризаларның санын исәпкә алып, ачык тыңлаулар уздыру регламенты белән, чыгыш ясау хокукы һәм башка мәсьәләләр белән билгеләнә.

Рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Ачык тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаганның соң чыгыш ясаучыларга рәислек итүче рәхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дәвам итү турында Карар кабул итәргә хокуклы.

9. Ачык тыңлаулар уздырган тәртипне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар ачык тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел. Ачык тыңлауларда катнашучылар ачык тыңлаулар үткәрү тәртибен бозган очракта, рәислек итүче аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Оештыру комитеты секретаре чараны үткәрү беркетмәсен алып бара.

11. Рәислек итүче чыгышлардан, тәкъдимнәрдән һәм рекомендацияләрдән соң, утырышның көн тәртибендәгә мәсьәләне карауның йомгаклау вариантын тавышка куя. Ачык тыңлауларда карарлар теркәлгән катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Һәр катнашучы бер тавышка ия, ул мәсьәләне хәл итү өчен тәкъдим итә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыела. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе кул куя.

Матдә 9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре

1. Ачык тыңлаулар үткәру вакытында беркетмә (№2 кушымта) алып барыла. Беркетмә тутыруны тәэмин итү өчен ачык тыңлаулар секретаре тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Бу хакта аудиоязма алып барган очракта, беркетмәдә билге ясала.

Ачык тыңлаулар барышында кергән ачык тыңлауларда катнашучыларның искәрмәләре һәм тәкъдимнәре, әлегә Нигезләмәнең 7 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләр күрсәтеп, ачык тыңлауларның оештыру комитетына тапшырыла.

2. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана.

3. Ачык тыңлаулар беркетмәләре ачык тыңлауларны оештыручы материалларында саклана.

4. Ачык тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керткән ачык тыңлаулар беркетмәсеннән әлегә катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне үз эченә алган өземтә алырга хокуклы.

5. Мәжбүри йомгаклау документы булып, ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә тора, аның формасы әлегә Нигезләмәнең 3 нче кушымтасында китерелгән, ул чара уздырганнан соң киләсе эш көненнән соң 3 көнлек срокта төзелә.

Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында Бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

- 1) каралуга чыгарылган мәсьәлә (мәсьәләләр);
- 2) чараны үткәру инициаторы;
- 3) ачык тыңлауларны билгеләп кую турында муниципаль хокукый актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны рәсми бастырып чыгару датасы;
- 4) утырышны үткәру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлауларда катнашучылар турында мәгълүмат;
- 6) жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм рекомендацияләрнең йомгаклау варианты, аларны карау өчен чыгарылган;
  - 6.1) кабул ителгән карарның дәлиләнүе;
  - 7) катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

6. Бәяләмә утырыш рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм ачык тыңлаулар уздырганнан соң, эш көннәрендә исәпләнгән 5 көнлек срокта бастырылырга тиеш.

7. Муниципаль хокукый акт проекты, ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча беркетмә һәм бәяләмә булганда, аның вәкаләтләренә раслау кертелгән жирле үзидарә органына жиберелә.

8. Халык тыңлауларының нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

Бүлек 4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру үзенчәлекләре

Матдә 10. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы Карары проекты ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль

законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, ачык тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары проекты жирлек Советы тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләгә караганчы 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга тиеш. Бер үк вакытта әлеге проект буенча тәкъдимнәргә исәпкә алу тәртибе, гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча халык алдында тыңлаулар билгеләү турында жирлек Советы карары басыла.

3. Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләр кертү турында жирлек советы карары проекты буенча тәкъдимнәргә исәпкә алу тәртибен, шулай ук уставка Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл күрсәтү формасына үзгәрешләре кертелгән очракта, аның фикер алышуында гражданнарның катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару таләп ителми.

4. Устав проекты яисә Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча ачык тыңлаулар жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 15 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

5. Ачык тыңлаулар тәмамланганнан соң, аларның нәтижеләрен исәпкә алып, Устав проекты эшләп бетерелә һәм жирлек Советы каравына чыгарыла.

Матдә 11. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисапны ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, ачык тыңлауларда карала.

2. Жирлек башлыгы жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар алар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Матдә 12. Жирлекнең социаль-иқътисадый үсеше стратегиясе проектының ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Жирлекнең социаль-иқътисадый үсеше стратегиясе проектына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнәдәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, ачык тыңлауларга чыгарыла.

Матдә 13. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне халык алдында тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткәрү буенча вәкаләтле орган-жирлек Советы төзи торган оештыру комитеты.

3. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар үткәрү турындагы карар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә.

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәргү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 1 нче кушымта

Инициатив төркем әгъзаларының язылу кәгазе

Сорау буенча: « _____ »

Без, түбәндәгеләр, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткәргүне хуплыйбыз _____ сорау буенча: « _____ »

п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне	Яшәү урыны адресы (паспорт нигезендә)	Серия, паспорт номеры яки аны алыштыручы документ	Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык	Шәхси имза һәм аны кертү датасы (инициатив төркемнең һәр әгъзасы тарафыннан үз кулы белән кертелә)
				<p>Үз шәхси мәгълүматларын эшкәртү өчен ачык тыңлаулар оештыру һәм уздыру өчен җаваплы оештыручыга ризалык бирәм - муниципаль хокукый акт проекты буенча ачык тыңлауларда катнашу максатларында персонал мәгълүматларны җыю, язу,</p>	

				<p>системалаштыру, туплау, саклау, төгәлләштерү (яңарту, үзгәртү), тартып алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, алу), зарарсызлау, блоклау, юк итү, юк итү кебек шәхси мәгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, төгәлләштерү (яңарту, үзгәртү), шәхси мәгълүматларны алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, Алу), шәхси тыңлауларда катнашу максатларында башкарыла торган гамәлләр (операцияләр) жыелмасы.</p> <p>Эшкәртүгә ризальк бирелә торган персонал мәгълүматлар исемлеге: фамилиясе, исеме, атасының исеме; туу датасы; яшәү урыны адресы, паспорт мәгълүматлары.</p> <p>Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризальк аңа кул куелганнан соң бер ел эчендә гамәлдә була һәм хальк</p>	
--	--	--	--	---	--

				тыңлауларын оештыру һәм үткөрү өчен жаваплы комиссиягә язма гаризам нигезендә теләсә кайсы вакытта минем тарафыннан чакыртып алынырга мөмкин.	

Гражданнарның инициатив төркеме рәисе _____

(имза) (Ф. и. о.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре _____

(имза) (Ф. и. о.)

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 2 нче кушымта (форма)

Ачык тыңлаулар беркетмәсе

« ____ » _____ 20__ ел _____

Ижтимагый тыңлаулар: _____
билгеләнгән _____ янында _____ №

_____ (муниципаль хокукый акт)

_____ (муниципаль хокукый актның исеме)

басылган (халыкка житкерелгән): _____

адрес буенча үткәрелде: _____

(үткәру датасы)

Оештыру

комитеты: _____

Булу: _____

Рәислек итүче: _____

Сәркәтип: _____

_____ Экспертлар:

_____ Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

_____ Ачык тыңлауларда катнашучылар:

_____ (Ф. И. О.)

Тыңлау:

1. _____

(Ф. И. О.)

2. _____

(Ф. И. О.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны _____, шул исәптән:

№

мөрәжәгать итүченең тәкъдимнәре һәм тәкъдимнәре

Халык тыңлауларының рәисе _____
(имза) (Ф. и. О)

Ачык тыңлаулар секретаре _____
(имза) (Ф. и. О)

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Ачасыр авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 3 нче кушымта (форма)

Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә

«___» _____ 20__ ел _____

Ижтимагый тыңлаулар: _____ билгеләнгән

муниципаль хокукый акт)

алдыннан № _____

(муниципаль хокукый актның исеме)

басылган (халыкка җиткерелгән): _____ адрес буенча
үткәрелде: _____
(үткәру датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорау
(сораулар) _____

Ачык тыңлаулар үткәру инициаторы

Халык тыңлауларын үткәру датасы, вакыты һәм урыны

Ачык тыңлаулар үткәргән оештыру
комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар
турында мәгълүмат _____

Ачыктан-ачык тыңлауларга чыгарылган җирле әһәмияттәге мәсьәләне
(мәсьәләләренә) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләренә бердәм
исемлегә:

Ачыктан-ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр		Эксперлар һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм рекомендацияләре		Тәкъдимнәр (рекомендацияләр) кертелде) хупланды.	Искәrmә
№ п/п	Мәсьәләнең формулировкасы	№ п/п	Текст тәкъдиме	Ф.И.О. эксперт (катнашучы)	
1		1.1.			
		1.2.			
2		2.1.			
		2.2.			
3		3.1.			
		3.2.			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

_____ кабул ителгән карарларны дәлилләү _____

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

артында _____ (кеше

каршы _____ (кеше

тыелу _____ (кеше

Ачык тыңлаулар рәисе _____

Ачык тыңлаулар секретаре _____